

NAGRADA ZA MLADEGA DRAMATIKA 2023:

Manca Lipoglavšek: *Zamrzovanje (Reinterpretacija pravljice Deklica z vžigalicami)*

Zamrzovanje je igra o igri, drama v drami, tako kot Pirandellovih *Šest oseb išče avtorja*, hkrati pa je umetelno in neizprosno izpisana parafraza ali svobodna dramska oziroma postdramska obdelava Andersenove pravljice *Deklica z vžigalicami*, ki sproža še dodatne medmedijske in medkulturne navezave, npr. film *Dekle iz tovarne vžigalic (Tulitikkutehtaan tyttö)* finskega režiserja Akija Kaurismäkija. Na medmedijskost nas napoti v uvodu že avtorica sama s pojasnilom "Besedilo vsebuje teme, motive in posamezne citate dramskih besedil", ki jih taksativno našteje, in doda, da je verjetno še kakšnega pozabila. Gibljemo se skratka znotraj postdramskega, kjer avtorica uveljavlja izjemno zanimivo, večplastno, neujemljivo in hibridno reinterpretacijo in parafrazo Andersenove pravljice, ki jo postavi v sodobnost, v tukaj in zdaj, vključi avtorico-rapsodinjo, njen lik Deklice in še tri like disfunkcionalne družine: Očeta, Mater in Sina.

Začne se medbesedilno tkanje oziroma vzporedna akcija, ki večinoma poteka na treh ravneh, Oče – Deklica (spolna zloraba), Mati – Sin (incest) in Deklica – Avtorica, ki se jima v nekem trenutku pridruži Deček. Pred dramateso-rapsodinjo, ki začne igro z avtorsko blokado, in seveda pred bralcigledalci se odvrtijo fragmenti krutih zgodb disfunkcionalne družine in družbe, ki izhajajo iz temeljnega občutka zapuščenosti ter foucaultovskega sveta kaznovanja, zaznavnega in zaznanega že pri Andersenu in njegovi kruti pravljici. Toda to, kar beremo v primeru *Zamrzovanja*, ni pravljica, ampak ogledalo, v katerem se kot pri Shakespearju odslkavajo naša življenja. Avtorica vztrajno šiva zgodbe, jih povezuje med seboj, komentira, zvočno in bralno prekriva drugo z drugo, jih poantira, pospešuje in zavira v avtorski postdramski govorici, ki hkrati gradi in razdira fabulo in spreminja sižejske taktike. Tako ob uporabi lynchevskega suspenza ta nenavadna in ostra igra pritegne bralca v kruti labirint sedanjosti, ki se (tako kot pri Andersenu) izteče v zamrznitve, male in velike smrti.